



# CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

## AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

### HOTĂRÂREA nr. 410 din 23.08.2023

**Dosar nr:** 1007/ 2021

**Petiția nr:** 9411/14.12.2021

**Petent:**

**Reclamat:** Societatea IKEA Romania SA  
IKEA Romania SA- Magazin IKEA Pallady

**Obiect:** petentul consideră că vaccinarea Covid-19 nu poate afecta libertatea de circulație a persoanelor

#### **I. Numele, domiciliul sau reședința părților**

**Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului**

**Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate**

1. -
2. Societatea IKEA Romania SA cu sediul în București, Sector 1, Șos. București-Ploiești nr. 42A
3. Societatea IKEA Romania SA – Magazin IKEA Pallady cu sediul în București, Sector 3, Bulevardul Theodor Pallady nr. 57

#### **II. Procedura de citare a părților**

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 309/13.01.2022 a fost citat petentul, iar prin adresele nr. 309/13.01.2022 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 13-15 la dosar).

6. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar la data de 07.02.2022 (filele 17-31 la dosar).



7. Punctul de vedere al părții reclamate a fost comunicat petentului prin adresa înregistrată cu nr. 2531/06.04.2022, acordându-se acestuia un termen pentru depunerea de concluzii scrise, recomunicare în data de 23.05.2022 (filele 32 și 34 la dosar).

8. Petentul a transmis concluzii scrise la data de 09.07.2022 (filele 55-59 la dosar).

9. Procedură legal îndeplinită.

### **III. Susținerile părților conform obiectului dosarului**

#### **Susținerile petentului**

10. Petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare asupra sa, arătând următoarele:

10.1 Petentul a încercat în ultimele 30 de zile, să intre, de 3 ori, în magazinul IKEA – Pallady, în scopul efectuării de cumpărături însă acesta a fost refuzat, de fiecare dată (ultima oară, în data de 05.12.2021) pe motiv că nu prezintă un cod QR Electronic privind vaccinarea.

10.2 Petentul a prezentat Raportul medical, în format letric, care dovedește faptul că acesta a parcurs boala în perioada septembrie-octombrie 2021, dorind, de asemenea, să prezinte și copie după biletul de externare precum și avizul de reintrare în colectivitate, dar i s-a comunicat, de către agenții de securitate, că "IKEA nu acceptă decât QR electronic" și, în consecință, i s-a refuzat accesul în magazin.

11. În situația expusă, petentul consideră că există, în esență, trei discriminări diferite, respectiv:

- discriminarea celor care au dovezi letrice, valabile și emise de autoritățile Statului român, comparativ cu cei care au o imagine electronică în alb și negru, denumită "certificat" și cunoscută drept cod QR.

- discriminarea celor care nu au un dispozitiv de tip smartphone comparativ cu cei care au acest tip de dispozitiv.

- discriminarea celor care nu au un abonament la un serviciu de date mobile comparativ cu cei care au acest abonament.

De asemenea, petentul consideră că este o discriminare și a celor care apreciază că identificarea printr-un "certificat" electronic este umilitoare și obligă acele persoane să își amintească de perioade negre din istoria Europei, când erau obligați să demonstreze că aparțin unui grup privilegiat printr-un "certificat".

12. În continuarea expunerii, petentul arată că urmare a documentelor naționale și europene, precum și:

- adresei INSP care arată că nu există nici un studiu științific care să arate că persoanele vaccinate sunt mai sigure decât cele trecute prin boală;

- cifrelor oficiale prezentate cotidian de buletinul covid, din care rezultă că procentul de persoane reinfectate este minim (un risc de reinfectare de 0.6%), în timp ce în octombrie și noiembrie riscul decesului fiind de 2,1% în noiembrie, dublu față de octombrie;

- statisticile INSP indică un procent de infectare la persoanele vaccinate de circa 30% din numărul total de cazuri noi, iar decesele persoanelor vaccinate reprezintă, zilnic, peste 10%;

Acesta apreciază că se încurajează discriminarea asupra unor categorii de cetățeni.

13. În concluzie, petentul solicită admiterea petiției astfel cum a fost formulată și solicită să se constate existența unei discriminări în această speță. Se solicită și luarea măsurilor legale care se impun.

14. În susținerea celor menționate în petiție, petentul a depus la dosar următoarele înscrisuri: buletinele zilnice de informații care arată numărul de decese la vaccinați și numărul de reinfecții, adresa către INSP din data de 13.11.2021 și adresa INSP din data de 17.11.2021.

15. În concluziile scrise depuse de petent la dosar, acesta reiterează cele expuse anterior în petiție și menționează următoarele:

15.1 Se apreciază că această companie este singurul operator economic care a adoptat acest tip de acțiune, dispunând măsuri de selectare a cumpărătorilor după criteriile proprii, permițând accesul pe baza strictă a unei înscrieri electronice și a unui tip de cod electronic în condițiile în care celelalte magazine au acceptat fără rezerve documentele letrice.

15.2 Este evident că societatea IKEA încearcă să se prevaleze de diverse documente cu caracter de acte normative pentru a justifica comportamentul discriminatoriu, dar omite paragrafele relevante din principalul act normativ care a încercat să gestioneze epidemia Covid, respectiv Regulamentul UE 2021/953 care prevede, la paragraful (6) din preambul menționează că "Este necesar ca aceste măsuri să fie aplicate în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii, în special cu principiile proporționalității și nediscriminării."

15.3 Petentul consideră că interpretarea proprie de către un guvern (sau alte autorități) a acestui Regulament 2021/953 este total neavenită în condițiile în care eventuala interpretare poate afecta dreptul la liberă circulație, acesta indicând limpede la paragraful (20) că "eliberarea certificatelor în baza prezentului regulament nu ar trebui să conducă la acte de discriminare bazate pe deținerea unei anumite categorii de certificate".

16. În continuarea expunerii, petentul apreciază că insistența pe folosirea certificatului digital, coduri electronice etc. în dispreț față de cetățenii care nu dispun de dispozitive electronice de tip smartphone și care nu au abonament la internet pentru utilizarea serviciilor digitale, precum și atitudinea față de cetățenii care nu doresc să folosească dispozitive electronice, preferând sistemul letric, sunt discriminatorii.

17. Petentul consideră că un alt aspect foarte important și nepreluat din Regulamentul European se regăsește la art 3 paragraf (5) unde se specifică că "certificatul nu reprezintă document de călătorie". Art 3 paragrafele (6) și (7) din Regulamentul UE 953/2021 enunță următoarele: "Deținerea certificatelor anunțate la aliniatul (1) nu reprezintă o condiție pretabilă dreptului la liberă circulație" respectiv "Eliberarea certificatelor în temeiul aliniatului (1) din prezentul articol nu duce la discriminare pe baza deținerii unei anumite categorii de certificate menționate la art 5, 6 sau 7".

18. Se arată că pretenția unui operator economic sau a oricărei persoane juridice de a se prezenta un anumit tip de document este evident nefondată, aceasta fiind cu atât mai mult nefondată cu cât, în aceleași perioade de restricții acest caz nu a mai fost întâlnit la nici un alt agent economic sau parc comercial, IKEA fiind singurul magazin de bunuri de larg consum care a restricționat accesul pe un criteriu discreționar.

19. Petentul indică actele normative și practică juridică în domeniu, respectiv sentințe judecătorești care au stabilit lipsa de temei a unor hotărâri ale unor comitete locale sau chiar naționale. Se apreciază că departamentul juridic al IKEA trebuia să țină cont de toată succesiunea de hotărâri judecătorești și trebuia să recomande conducerii o atitudine de respectare a drepturilor cetățenești, așa cum rezultau din puterea actelor normative și din

hotărârile emise de instanțele judecătorești, singurele instituții care au capacitatea de a interpreta și anula actele normative.

20. Petentul apreciază că reclamata a adoptat o poziție de excludere a unor persoane care nu se înscriu într-un anumit criteriu preferat de conducerea IKEA, excluderea fiind cu atât mai evidentă cu cât, pe lângă persoanele care dețineau documente medicale în format letric (cazul petentului), procedura interzicea pur și simplu persoanele eminentemente sănătoase (circa 90% din populația României, luând în calcul că numărul de infectări reprezintă cam 10% din populație), care ajungeau astfel să fie puse în situația de a nu putea intra în magazin decât cu condiția efectuării unor proceduri medicale (vaccin) și accesării unor documente în format strict electronic.

21. Petentul consideră că toate aceste argumente juridice și medicale duc la constatarea încălcării demnității umane și la existența unei situații de evidentă discriminare în procedura stabilită de compania IKEA referitor la accesul în magazinele sale. Procedura a afectat în egală măsură persoanele trecute prin boală sau vaccinate, dar care nu prezentau un anumit certificat electronic, precum și persoanele eminentemente sănătoase care nu aveau cum prezenta un document legat de vaccinare sau trecere prin boală.

22. În concluzie, petentul solicită să se constate situația de discriminare și, în consecință să se adopte o decizie care să reglementeze starea de lucruri și să preîntâmpine repetarea unei situații atât de contrastantă cu dreptul la un egal tratament și la nediscriminare.

23. Petentul nu a mai depus la dosar alte înscrisuri în susținerea celor menționate în petiție.

### **Susținerile părții reclamate**

24. Partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere, prin care, față de motivul de discriminare invocat în petiție, arată următoarele:

24.1 Cu privire la elemente ale situației de fapt se arată că din reclamație și documentele anexate, se înțelege faptul că în intervalul 06.11.2021 - 05.12.2021 petentul a încercat să intre de 3 ori în magazinul IKEA Pallady, în vederea achiziționării de produse, acesta având în posesia lui un raport medical potrivit căruia rezultatul testului RT-PCR standard pentru virusul SARS-CoV-2 la data recoltării probei, 27.09.2021, era pozitiv. Persoana desemnată să asigure paza și ordinea la punctele de acces în magazin nu a permis accesul petentului, indicându-se că pentru a avea acces în magazin este necesară prezentarea certificatului digital al UE privind Covid și că IKEA are obligația legală de a verifica autenticitatea, valabilitatea și integritatea certificatului prin scanarea codului QR de pe certificat folosind secțiunea verificare reguli interne din aplicația mobilă Check DCC.

24.2 În perioada 06.11.2021 - 05.12.2021, în care petentul a încercat să intre în magazinul IKEA Pallady, erau aplicabile următoarele prevederi legale:

- HG nr. 1090/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 octombrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19, cu modificările și completările ulterioare, respectiv HG nr. 1130/22.20.2021 și HG nr. 1161/25.10.2021

- HG nr. 1183/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 9 noiembrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19

- Hotărârea nr. 80/26.10.2021 emisă de Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență



- Hotărârea nr. 83/08.11.2021 emisă de Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență

- Regulamentul 953/14-iun-2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de Covid-19 (certificatul digital al UE privind Covid) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de Covid-19, care prevede următoarele:

„Art. 6 alin. 1 - Fiecare stat membru eliberează persoanelor care au efectuat un test pentru depistarea infecției cu SARS-CoV-2 certificate de testare astfel cum se menționează la articolul 3 alineatul (1) litera (b), fie în mod automat, fie la cererea persoanelor în cauză. Persoanele respective sunt informate cu privire la dreptul lor de a primi un certificat de testare.

Art. 6 alin. 3 Certificatul de testare se eliberează într-un format securizat și interoperabil, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2).”

- HG nr.171/2022 (actuală) privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 7 februarie 2022, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19 are în vedere aceleași prevederi ca cele enumerate mai sus, respectiv verificarea de către operatorii economici care au ca obiect principal de activitate comercializarea produselor nealimentare a certificatelor digitale ale Uniunii Europene privind Covid-19 prin scanarea codului QR folosind secțiunea „Verificare reguli interne” din aplicația mobilă „Check DCC” pentru verificarea autenticității, valabilității și integrității certificatului.

24.3 În ceea ce privește argumentele cu privire la respectarea de către IKEA a legislației aplicabile, reclamata argumentează motivele pentru care nu se poate considera ca petentul a fost discriminat de IKEA.

➤ Referitor la „Discriminarea celor care au dovezi letrice, valabile și emise de autoritățile Statului Român, comparativ cu cei care au o imagine electronică în alb și negru și cunoscută drept cod QR”, se arată că legislația prevede în mod expres modalitatea în care operatorii economici au obligația să verifice certificatele digitale, respectiv cu ajutorul aplicației mobile „Check DCC” care permite verificarea autenticității, valabilității și integrității certificatelor. Astfel, legiuitorul a avut în vedere faptul că angajații operatorilor economici care trebuie să verifice îndeplinirea condițiilor legale nu au și nici nu trebuie să aibă capacitatea de a verifica dacă documentele prezentate de cetățenii UE sunt autentice sau dacă îndeplinesc anumite condiții de formă pentru a fi considerate valabile. Prin urmare, a fost implementată verificarea certificatelor cu ajutorul aplicației mobile pe care operatorii economici au obligația să o utilizeze.

Singura excepție prevăzută de lege a constituit-o cazul persoanelor fizice provenite din state ale căror autorități nu emit certificate digitale ale UE privind Covid-19 sau documente compatibile cu aceste certificate, și pentru care operatorii economici au obligația de a verifica existența documentelor, pe suport hârtie sau în format electronic, care să ateste vaccinarea, testarea sau vindecarea de infecția cu virusul SARS-CoV-2 a acestor persoane, ceea ce evident nu este cazul petentului, care este cetățean român și implicit al Uniunii Europene.

În consecință, raportul medical al petentului potrivit căruia rezultatul testului RT-PCR standard pentru virusul SARS-CoV-2 la data recoltării probei 27.09.2021 este pozitiv, nu constituie un document relevant și suficient pentru accesul în magazinele nealimentare cum este IKEA, întrucât nu îndeplinește condițiile legale aplicabile.

➤ În ceea ce privește „Discriminarea celor care nu au un dispozitiv de tip smartphone comparativ cu cei care nu au așa ceva”, se arată că aplicația mobilă „Check DCC” permite scanarea codului QR al certificatului digital ale UE privind Covid-19 în orice formă este



prezentat, adică atât în format electronic cât și tipărit pe hârtie. Astfel, deși dispozitivele de tip smartphone sunt utilizate de o mare parte a populației, nu este necesară deținerea unui astfel de dispozitiv pentru ca persoanele care au fost diagnosticate cu virusul Covid-19 să dovedească acest fapt. Certificatul UE privind Covid-19 care conține codul QR poate fi prezentat în format letric, tipărit pe hârtie și este recunoscut de aplicația mobilă „Check DCC”.

Așadar, în opinia reclamatei, argumentele Petentului în ceea ce privește discriminarea pe motiv că nu deține un dispozitiv de tip smartphone sunt neîntemeiate.

➤ În ceea ce privește „Discriminarea celor care nu au un abonament la un serviciu de date mobile comparativ cu cei care au așa ceva”, se arată că legislația aplicabilă nu impune deținerea unui dispozitiv de tip smartphone pentru prezentarea Certificatului UE privind Covid-19, întrucât acest certificat poate fi prezentat și pe suport hârtie.

În consecință, în opinia reclamatei, argumentele petentului privind discriminarea pe motiv că nu deține un abonament la un serviciu de date mobile sunt neîntemeiate.

24.4 În ceea ce privește documentele prezentate de petent, reclamata apreciază că acestea sunt irelevante în prezenta cauză având în vedere faptul că legislația aplicabilă prevede în mod expres faptul că, pentru a avea acces în magazinele nealimentare, clienții trebuie să prezinte certificatul UE privind Covid-19 a cărui autenticitate, valabilitate și integritate trebuie verificată de operatorii economici prin intermediul aplicației mobile Check DCC. Se apreciază că statisticile prezentate de petent și, respectiv, corespondența acestuia cu INSP, studiile și argumentele care stau la baza implementării legislației cu privire la prevenirea și combaterea virusului sunt irelevante în prezenta cauză, compania având obligația de a aplica prevederile legale de strictă interpretare și din care rezultă fără niciun dubiu că verificarea certificatului UE privind Covid-19 este obligatorie pentru a permite accesul clienților în magazinele IKEA, în contextul legislativ.

24.5 În ceea ce privește politica IKEA în contextul prevenirii răspândirii contaminării cu virusul SARS-CoV-2, se arată că aceasta este în deplină conformitate cu prevederile legale aplicabile. IKEA implementează reguli care urmăresc, în primul rând, să asigure protecția personalului încadrat sau subcontractat de IKEA precum și a clienților care vizitează magazinele. Compania nu urmărește să limiteze accesul clienților săi la produsele și serviciile pe care le oferă și, cu atât mai puțin, să recurgă la acțiuni de orice natură în sensul discriminării unor persoane în funcție de rațiuni ce țin de sănătate.

25. În concluzie, reclamata solicită să se constate faptul că politica IKEA în sensul instituirii obligativității prezentării certificatului digital Covid-19 în incinta spațiilor de desfacere IKEA, nu aduce atingere prevederilor legale aplicabile, fiind dimpotrivă un instrument puternic în asigurarea scopului general de protecție și securitate sanitară în contextul pandemiei Covid-19. Reclamata apreciază că IKEA a aplicat în mod corect dispozițiile legale în vigoare în perioada 06.11.2021 - 05.12.2021, în ceea ce privește accesul clienților în magazin pe baza prezentării certificatelor digitale ale Uniunii Europene privind Covid-19 și că aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată.

26. Partea reclamată nu a mai depus la dosar alte înscrisuri în susținerea celor menționate în punctul său de vedere.

#### **IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/ jurisprudența**



27. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **Constituția României, revizuită:**

- art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
- art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni: „(1) Statul are ca fundament unitatea poporului român și solidaritatea cetățenilor săi. (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”
- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”
- art. 16 - Egalitatea în drepturi: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”
- art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”
- art. 26 - Viața intimă, familială și privată: „(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată. (2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”
- art. 29 - Libertatea conștiinței: „(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.”
- art. 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății: „(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. (2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice. (3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.”
- art. 41 - Munca și protecția socială a muncii: „(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă. (2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.”
- art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

➤ **art. 2 alin. (1) și art. 2 alin. (3) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:**



- art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- art. 2 alin. (3) „Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”.

## **V. Principiile de analiză**

28. Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă:

- la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,
- la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat în această situație.

29. În cazul discriminării substanțiale sau de facto, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

30. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.

31. Suntem în prezența discriminării directe atunci când o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria ”criteriului protejat”.

32. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții<sup>1</sup>:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

33. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei

<sup>1</sup> Art. 2 alin (1) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare



care se consideră discriminată. Art. 2 alin. (1) din OG nr. 137/2000 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării.

34. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

35. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

36. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos împotriva Greciei* din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

## **VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept**

37. **În fapt**, Colegiul director reține că este chemat să se pronunțe asupra unui posibil tratament diferențiat aplicat persoanelor care nu dețin un certificat de vaccinare Covid-19, prin faptul că acestor persoane le este limitat accesul la magazine în timp ce, pentru persoanele vaccinate, certificatul verde european Covid-19 este valabil pentru a li se permite libera circulație, aplicarea legislației privind combaterea bolilor condiționând în mod arbitrar aceste persoane, având ca și consecință restrângerea unor drepturi și libertăți.

38. În sensul analizei cauzei prezente, se va urmări a se observa dacă măsurile de limitare propuse urmăresc principiul precauției și constituie un echilibru între dimensiunea individuală și cea colectivă a dreptului la sănătate, fiind justificate obiectiv întrucât limitarea anumitor drepturi și libertăți este legală pentru a proteja și asigura sănătatea publică.

Astfel, în analiză se vor avea în vedere:

- Regulamentul (UE) 2021/953 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de Covid-19 (certificatul digital al UE privind Covid) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de Covid-19;

- Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19, cu modificările și completările ulterioare.

- Prevederile legislative în ceea ce privește stabilirea măsurilor care se aplică pe durata pandemiei pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19, respectiv măsurile dispuse cu privire la circulația persoanelor în contextul epidemiologic incident.

39. Colegiul director va avea în vedere rezultatele cercetărilor științifice de la nivel mondial și național, existente la momentul analizei introducerii certificatului digital al UE privind Covid, precum cele ale Organizației Mondiale a Sănătății. În acest demers, scopul Colegiului director nu este de a adopta o poziție sau alta între rezultatele cercetărilor științifice, întrucât o astfel de analiză ar depăși competențele legale ale instituției.

**40. Astfel, suntem în prezența unui posibil tratament diferențiat între persoanele care posedă certificatul de vaccinare, raportat la persoanele care nu dețin acest certificat, aceștia din urmă fiind tratați mai puțin favorabil, prin limitarea dreptului la viață privată și a anumitor drepturi și facilități.**

41. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.

42. Criteriul indicat de petent, care a stat la baza presupusului tratament diferențiat, este reprezentat de calitatea de persoană care nu deține dovada/certificatul de vaccinare.

43. Pornind de la prevederile art. 53 din Constituția României, Colegiul director va aprecia și dacă există un scop legitim ce impune restrângerea unor drepturi.

**44. Colegiul director analizează dacă persoanele care posedă certificatul de vaccinare Covid-19 se află într-o situație comparabilă cu cei care nu posedă acest certificat, astfel, drept consecință, fiind tratați mai puțin favorabil, prin limitarea dreptului la libera circulație și accesul limitat la anumite servicii și facilități.**

45. Prin raportare la cele menționate mai sus, Colegiul director reține faptul că inclusiv Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin art. 14, nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat, ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe „statut”, pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele (CEDO, hot. Clift c. Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55).

46. În ceea ce privește existența unui scop legitim ce impune restrângerea dreptului la libera circulație a persoanelor, se observă că prin această restrângere s-a dorit atingerea următoarelor obiective:

- Protecția sănătății întregii populații
- Eradicarea pandemiei de Covid-19
- Scăderea numărului de decese

47. Restrângerea trebuie „să se fundamenteze pe o normă juridică din dreptul intern, care trebuie să fie accesibilă în mod adecvat și să fie clară, să fie formulată cu suficientă precizie pentru a permite celor cărora li se aplică să-și alinieze comportamentul și, dacă este necesar, cu avizul potrivit, să se prevadă, într-o măsură rezonabilă având în vedere

*circumstanțele date, precum și consecințele pe care le poate avea o anumită acțiune” (a se vedea Case of Vavricka and Others vs. The Czech Republic, pct. 266).*

48. Astfel, pe lângă instrumentul principal, sigur, eficient și adecvat al luptei împotriva pandemiei Covid-19, care, potrivit OMS<sup>2</sup>, îl reprezintă accesul echitabil la vaccinuri al populației, un alt instrument pentru eradicarea pandemiei a fost și limitarea circulației persoanelor, cu aplicabilitate limitată în timp, în vederea protejării dreptului la viață, la integritate fizică și la ocrotirea sănătății persoanelor, măsuri luate ca răspuns la o situație de amploare, adoptarea lor fiind determinată de un anumit tip de risc.

49. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) a subliniat că *„în comunitatea științifică globală este acceptat în sens larg că, modalitatea cea mai eficientă de a depăși Covid-19 este realizarea peste tot în lume a vaccinării în masă a populației”.*

50. Uniunea Europeană consideră programul de vaccinare ca fiind cel mai important instrument în lupta împotriva pandemiei Covid-19: *„(a) pandemia Covid-19 provoacă pierderi umane și economice extreme asupra Uniunii Europene și a lumii. Cheia unei soluții de durată la criză constă cu siguranță în dezvoltarea și implementarea unui vaccin eficient și sigur împotriva virusului”* – se arată în Strategia privind vaccinurile anti Covid-19 a Comisiei Europene publicate la data de 1 iunie 2020.

51. Pct. (7) din Preambulul Regulamentului (UE) 2021/953 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de Covid-19 (certificatul digital al UE privind Covid) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de Covid-19 arată că persoanele vaccinate sau cele care au trecut prin boală, respectiv testate sunt într-o situație diferită față de cele care nu se înscriu în categoria persoanelor anterior descrise. *„Potrivit dovezilor științifice actuale, care continuă să evolueze, se pare că persoanele vaccinate sau care au avut un rezultat negativ recent la un test pentru depistarea Covid-19 și persoanele care s-au vindecat de Covid-19 în ultimele șase luni prezintă un risc redus de infectare a altor persoane cu Sars-CoV-2. Libera circulație a persoanelor care, potrivit unor dovezi științifice solide, nu reprezintă un risc semnificativ pentru sănătatea publică, de exemplu pentru că sunt imune și nu pot transmite Sars-CoV-2, nu ar trebui să fie restricționată, întrucât astfel de restricții nu ar fi necesare pentru realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice. În cazul în care situația epidemiologică o permite, libera circulație a unor astfel de persoane nu ar trebui să fie supusă unor restricții suplimentare legate de pandemia Covid-19, precum testarea în contextul călătoriilor pentru depistarea infecției cu Sars-CoV-2 sau carantina ori autoizolarea în contextul călătoriilor, cu excepția cazului în care, pe baza celor mai recente dovezi științifice disponibile și în concordanță cu principiul precauției, astfel de restricții suplimentare sunt necesare și proporționale pentru protecția sănătății publice și sunt nediscriminatorii.”*

52. Organizația Mondială a Sănătății și alte instituții globale, în temeiul rezultatelor și a recomandărilor oamenilor de știință, desfășoară o campanie în scopul unei vaccinări cât mai largi a populației, vaccinul fiind considerat singurul instrument adecvat pentru stoparea pandemiei și pentru a limita/atenua efectele negative pe plan social și economic. Inițiativa legislativă se încadrează în acest demers internațional.

<sup>2</sup> <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

53. Pe plan național sunt relevante rapoartele și analizele privind infectarea cu virusul Covid-19, respectiv efectele acestei pandemii realizate și publicate de Institutul Național de Sănătate Publică din România, din care reiese în mod clar și neechivoc faptul că persoanele trecute prin boală și cele vaccinate sunt într-o situație diferită, în comparație cu persoanele nevaccinate și netrecute prin boală<sup>3</sup>.

54. Din analiza datelor mai sus prezentate, Colegiul director constată că cei care sunt posesorii certificatului de vaccinare Covid-19, pentru că au fost vaccinați sau pentru că au trecut prin boală, nu sunt într-o situație similară cu acele persoane care nu îndeplinesc aceste condiții. Astfel, persoanele fizice care sunt protejate ca urmare a vaccinării sau a trecerii prin boală sunt expuse unui grad mult mai redus unei viitoare infectări, probabilitatea de transmitere a bolii este mai mică, și în caz de infectare, există o probabilitate mare ca boala să se manifeste asimptomatic sau să nu prezinte o formă medie sau gravă, care să necesite spitalizare sau îngrijire ATI (se vedea în acest sens, statisticile INSP).

55. Colegiul director precizează că cei care se vaccinează contribuie:

- nu numai la menținerea propriei sănătăți, ci
- și la păstrarea sănătății membrilor comunității restrânse în care trăiesc, a membrilor societății,
- la protecția persoanelor fizice care suferă de afecțiuni medicale grave, reprezentând o categorie vulnerabilă la infectarea cu virusul Sars-CoV-2 din punct de vedere medical, a persoanelor fizice care nu se pot vaccina, pentru că nu au atins vârsta de vaccinare, au contraindicații medicale la vaccinare, respectiv nu dezvoltă anticorpi chiar dacă se vaccinează și, participă la eforturile de eradicare a pandemiei și la ridicarea restricțiilor generate de aceasta.

**56. În concluzie Colegiul director constată că tratamentul diferențiat prin introducerea certificatului de vaccinare Covid-19 are loc între persoane fizice care nu se află în situații analoage, comparabile și, ca atare, nu suntem în situația unei discriminări, respectiv în situația încălcării principiului egalității și nediscriminării reglementat de art. 16 din Constituția României.**

57. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată că nu suntem în prezența unei situații comparabile între persoanele care dețin un certificat de vaccinare Covid-19 și cele care nu dețin acest act.

58. În continuare Colegiul director reiterează că se poate introduce printr-o prevedere legală un tratament diferențiat între persoane care nu se află în situații analoage, dacă există o justificare obiectivă și rezonabilă, iar măsura este una proporțională cu scopul urmărit.

**59. Colegiul director apreciază că măsura introducerii certificatului de vaccinare Covid-19 este justificată obiectiv întrucât limitarea anumitor drepturi și libertăți este legală pentru a proteja și asigura sănătatea publică.**

60. De asemenea, în concordanță cu art. 4 alin. (1) din Constituția României, Colegiul director apreciază că solidaritatea impune obligația protecției celor mai vulnerabili, chiar și prin limitarea dreptului la viață privată și a dreptului la muncă.

61. În ierarhia drepturilor și a libertăților fundamentale, protecția dreptului la viață are prioritate în raport cu dreptul la viață privată și dreptul la muncă. Aceste drepturi nu sunt în conflict, ci se află în relație de complementaritate.

<sup>3</sup> <http://www.cnscbt.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19>



62. Măsurile de limitare propuse urmăresc principiul precauției și constituie un echilibru între dimensiunea individuală și cea colectivă a dreptului la sănătate. În lumina datelor și a studiilor științifice, se dovedește siguranța și eficacitatea rezonabilă a vaccinului Covid-19, care nu poate fi numit „experimental”, așa cum a decis și Consiliul de stat din Italia în analiza legii privind obligativitatea cadrelor medicale din Italia de a se vaccina anti Covid-19<sup>4</sup>.

63. Curtea de Apel București s-a pronunțat în dosarul nr. 6495/2/2020 prin Sentința civilă nr. 1166/17.11.2020 în sensul în care *„măsurile care limitează drepturile și libertățile fundamentale trebuie să aibă drept scop protejarea sănătății și a siguranței publice”*, condiție îndeplinită în cauză, din moment ce măsurile au fost dispuse în vederea stopării și prevenirii răspândirii la nivel național a virusului Sars-CoV-2.

64. Restrângerea unor drepturi constituționale este admisă atunci când răspunde nevoii de a asigura securitatea juridică a drepturilor și libertăților celorlalți, atât din perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public, fiind și o modalitate de salvagardare a unor drepturi în situațiile în care exercițiul lor are un caracter antisocial. În consecință, în condițiile în care legea fundamentală solicită autorităților statului să dispună măsuri necesare pentru asigurarea sănătății publice pentru toți cetățenii, nu se poate considera că există un tratament diferențiat între o persoană vaccinată și una nevaccinată, atâta vreme cât aceasta din urmă are posibilitatea prezentării rezultatului negativ al unui test pentru a beneficia de aceleași condiții ca persoana vaccinată.

65. În cazul *Boffa și alții împotriva San Marino*, CEDO a recunoscut că interferența care rezultă din vaccinarea obligatorie a copiilor reclamantilor împotriva hepatitei B a fost într-adevăr inspirată de unul dintre obiectivele legitime enumerate la articolul 8 alineatul (2) al CEDO, și anume necesitatea de a proteja sănătatea publicului și a persoanelor vizate (pct. 34). În acest sens, Curtea a recunoscut ingerința ca fiind justificată prin protejarea vieții publice și a continuat să examineze dacă aceasta era și „necesară într-o societate democratică”.

66. În mod similar, în *cazul Martorilor lui Iehova de la Moscova împotriva Rusiei*, care s-a referit la vaccinarea obligatorie în timpul unei epidemii, CEDO a subliniat că *„libera alegere și autodeterminare sunt ele însele elemente constitutive fundamentale ale vieții și că, în absența oricărui indiciu al necesității de a proteja terții, statul trebuie să se abțină de la a interveni în libertatea individuală de alegere în sfera îngrijirii sănătății, deoarece o astfel de ingerință nu poate decât să diminueze și nu să sporească valoarea vieții”* (pct. 136). Procedând astfel, Curtea a indicat că dreptul la viață privată ar putea fi, în principiu, limitat pentru protecția terților.

67. Recent, aspecte similare au fost analizate atât în Italia cât și în Ungaria în cadrul instanțelor constituționale. În Ungaria se impunea, potrivit legii atacate, obligația ca angajații din sistemul serviciilor medicale, în scopul protecției sănătății și a vieții cetățenilor, să se vaccineze: până la data de 1 septembrie – în cazul unui vaccin cu o singură doză, prima doză până la data de 15 septembrie – în cazul vaccinului cu două doze (a doua doză urmând a fi inoculată în mod obligatoriu până la data stabilită de medic) și inocularea cu a treia doză până la data stabilită de medic. În finalul deciziei, Curtea Constituțională a Ungariei respinge capătul de cerere al reclamantilor prin care aceștia invocă faptul că sunt obligați să se inoculeze cu vaccinuri care se află în fază experimentală. Curtea respinge acest argument,

<sup>4</sup> <https://www.lastampa.it/cronaca/2021/10/21/news/si-del-consiglio-di-stato-all-obbligo-vaccinale-per-i-sanitari-dal-1-novembre-green-pass-anche-in-austria-1.40834040/>

arătând că toate vaccinurile Covid-19 sunt autorizate de instituțiile competente de la nivelul UE, cât și de instituția legal competentă din Ungaria. În ceea ce privește Decizia nr. 7045 din 20 octombrie a Consiliul de Stat din Italia, Secția a III-a, 20 octombrie 2021, nr. 7045 - Legitimitatea vaccinării obligatorii în temeiul art. 4 din decretul legislativ 44/2021, Consiliul de stat a analizat, preliminar, capătul de cerere al reclamanților referitor la caracterul experimental și nesigur al vaccinurilor Covid-19. În final, Consiliul de Stat consacră principiul complementarității drepturilor fundamentale ale omului, arătând următoarele: logica așa-zisului drept tiranic, adică acel drept care nu intră în echilibru adecvat cu drepturi egale, cuvenite altora, sau cu drepturi diferite, protejate tot de Constituție, și pretind a fi întotdeauna și în orice caz satisfăcute, fără nicio limită, este, de altfel, străină unei ordini democratice, deoarece „conceptul de limită este inerent conceptului de drept” și a fost întotdeauna respins în mod expres chiar și de Curtea Constituțională care, după cum se știe, a clarificat că drepturile protejate de Constituție inclusiv cel de autodeterminare - se află într-o relație de integrare reciprocă și nu este posibil să se identifice unul dintre ele care să aibă prevalență absolută asupra celorlalte (par. 42.9 din decizie); trebuie să reamintim valoarea fundamentală a solidarității, piatra de temelie, după cum s-a mai spus, a ordinii noastre constituționale și, împreună cu aceasta, acele obligații fundamentale de asistență și protecție reciprocă, pentru sine și pentru ceilalți, de asemenea, ele stau la baza Constituției noastre (*art. 2 din Constituție*), obligații care leagă fiecare individ de celălalt, indisolubil, într-un „lanț social” și în acel „pact de solidaritate” între individ și comunitate care, potrivit aceleiași Curți Constituționale, stă la baza oricărei vaccinări, fie că este obligatorie sau recomandată (par. 43 din decizie).

**68. În sensul prezentei analize, Colegiul director reține că nu există niciun dubiu care să conducă la ideea că impunerea prezentării certificatului de vaccinare nu ar urmări un scop legitim. Măsurile sunt relevante în obligația pozitivă a statului. Acestea sunt impuse pe baza studiilor și informațiilor pe care statul le are la dispoziție la momentul introducerii obligativității prezentării certificatului de vaccinare.**

69. Având în vedere cele menționate, Colegiul director constată că nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit prevederilor OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, situațiile nu sunt comparabile. Măsura introducerii certificatului verde Covid-19 este adecvată și necesară cu scopul urmărit, măsura este justificată obiectiv conform datelor științifice deținute și universal acceptate la acea dată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

## **COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare, conform prevederilor OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare (nu sunt situații comparabile, măsura este justificată obiectiv).



2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

#### **VI. Modalitatea de plată a amenzii**

Nu este cazul.

#### **VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita**

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile de la comunicare, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

**Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 23.08.2023 au fost:**

**ASZTALOS CSABA FERENC – Membru**

**BABUȘ RADU – Membru**

**DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru**

**GRAMA HORIA - Membru**

**MOȚA MARIA – Membru**

**POPA CLAUDIA SORINA – Membru**

**RAIU CĂTĂLIN VALENTIN– Membru**

**SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru**

**Redactată și motivată: AND/FL**

Data redactării: 25.10.2023

**Notă:** Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.